

Politik Bilim

Otomotivde Ne Yapılabilir? (2)

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Akarsoy, gerçekçi bir yaklaşımla, otomotivde yapılması gerekenin “*bizi, küresel ölçekte vazgeçilmez kılacak, bilgiye/teknolojiye dayalı, bazı temel yetkinlikleri*” edinmek olduğuna işaret etmiş; bunu başarabilmenin de belli şartlara bağlı olduğunu söylemişti. Nedir bu şartlar? Akarsoy’a kulak veriyoruz:

“Küresel eğilimleri ve pazarı iyi değerlendirerek, uzun vâdede erişmeyi öngörebileceğimiz yetkinliklerimizin belirlenmesi ilk şarttır. Örneğin, varlık gösteremediğimiz içten yanmalı motorlar yerine elektrikli ve hibrit araçlar üzerinde odaklanılabilir; bu araçlarla ilgili kavram geliştirme, tasarım ve tasarım doğrulama alanlarında yetkinlik kazanmaya; bunun için de uzun vâdeli programlar yaparak konuyla ilgili bilgiler edinmeye başlanabilir. Bilgi edinmek için en etkin yol bizim araştırma yapmamız; teknoloji geliştirmeye çalışmamızdır. Örneğin, üniversite sanayi işbirliği sağlanarak lityum esaslı piller üzerinde araştırma başlatılabilir.

“Otomotiv yan sanayiini yâni tedarikçi firmaları güçlendirerek küresel oyuncular hâline getirmek bir diğer şarttır. Bu firmaların küresel oyuncu olabilmeleri için sahip olmaları gereken asgarî yetenek düzeyi, küresel oyuncu konumundaki ana firmaların öngördükleri kalite ve sürede ve uygun fiyatlarla üretim yapabilmeleridir. Ama bu yetmez; eğer otomotiv sektörünü gerçekten, çok daha fazla net katma değer yaratan, küresel ölçekte onu vazgeçilmez kılan bir sektör hâline getirmek istiyorsak, tedarikçi firmalarımıza kendi üretim konularında kavram ve tasarım geliştirebilme ve doğrulayabilme yeteneğini de kazandırmak zorundayız. Bu da yetmez, onları, parça tedarikçiliği yerine sistem ve alt sistemler sunabilecekleri bir yetenek düzeyine getirmek de gerekir.

“Elbette, önce tedarikçi firmaların kendileri buna istekli olmalıdırlar. Örneğin, içinde yer aldıkları uluslararası tedarik zincirinde, küresel oyuncu konumundaki ana firmanın istediği kalitede üretim yapabilmeleri için gönderdiği bilgileri iyi özümseyip kendilerine mal etmeyi; bununla da yetinmeyip o bilgileri kendileri de yeniden üretebilir hâle gelmeyi istemeleri; bunda kararlı olmaları şarttır. Sektörle ilgili politikaları belirleyenlerin göreviyse, tedarikçi firmaları bu yönde teşvik etmektir; onlara yardımcı olacak, teknolojik destek sağlayacak, bilimsel bilgi açıklarını kapatacak mekanizmaları ve işbirliği ortamlarını geliştirmektir. Otomotiv yan sanayiinin öngörülen yetenek düzeylerine gelebilmek için kendi içinde kuracağı yeni örgütlenme biçimleri de vardır. (Otomotiv yan sanayiini söz konusu yetkinlik düzeylerine getirmeden, bu öngörülmeden, ulusal marka yaratılması nasıl istenir; bunu anlamak hiç mümkün değildir...)

“Şunu açıkça görelim: Net katma değeri ciddi oranlarda artırmak ve vazgeçilmez olabilmek için tek imkân, bilim ve teknolojiye yetkinleşmektir. Bu olmadan, örneğin yeni tasarımlar geliştirebilmek mümkün değildir. Oysa, asıl net katma değer bu tür süreçlerde yaratılır. Bugünkü verili koşullarda bir atılım yapabilmek için, sektör düzeyinde, orta ve uzun vâdeli teknolojik öngörülerde bulunabilmek, dikkatlerimizi hangi teknolojiler üzerinde yetkinlik kazanmaya odaklayacağımızı belirlemek şarttır.

“Bilim ve teknolojiye çok daha yetkin hâle gelmek, sektörün tek başına başarabileceği bir şey olmadığına göre, mevcut bilim ve teknoloji sistemimizde, ulusal yenilik sistemimizde, hangi kurumları harekete geçirmek ya da yeniden düzenlemek gerekir? Kaçınılmaz olan, firmalar arası araştırma ve teknolojik geliştirmede işbirliği mekanizmalarını nasıl kurarız? Öngörülecek araştırma ve teknoloji geliştirme faaliyetleri için gerekli finansman desteği de içinde olmak üzere, bütün bu sorunlarla baş etmek için hangi ulusal programları yürürlüğe koyarız? Bunların yanıtları

verilebilmelidir; verilebilir de... Gerekli şartlar sağlanırsa, otomotivde vazgeçilmez bir konuma gelmek mümkündür ve önemlidir.”

Konumuz gelecek hafta noktalanacak...

CBT. 18 Şubat 2011